

METSO-keinojen tunnettuus ja hyväksyntä

Metsänomistaja 2010 –tutkimusseminaari 20.11.2009

Terhi Koskela

Metsäntutkimuslaitos

METSO 2008-2016 -toimintaohjelman tavoitteet ja lähtökohdat

- Valtioneuvoston periaatepäätös yhtä aikaa Kansallinen metsäohjelma 2015:n kanssa vuonna 2008
- METSO -toimintaohjelman tavoitteena on **pysäyttää metsäisten luontotyyppien ja metsälajien taantuminen ja vakiinnuttaa luonnon monimuotoisuuden suotuisa kehitys** vuoteen 2016 mennessä
- METSO-ohjelma sisältää 14 toimenpidettä monimuotoisuuden turvaamiseksi ja sen lisäämiseksi sekä suojelualueilla että talousmetsissä
- METSO-ohjelma on metsänomistajalle vapaaehtoinen

Käytössä olevat keinot

Pysyvä suojelu (tavoite 96 000 ha)

- Maan myynti valtiolle luonnonsuojelutarkoituksiin, myös maanvaihto (alueellinen ympäristökeskus)
- Yksityisen suojelualan perustaminen (ayk)

Määräaikainen suojelu (tavoite 82 000 – 173 000 ha)

- Metsätalouden ympäristötuki (metsäkeskus)
- Määräaikainen rauhoittaminen, maksimi 20 vuotta (ayk)

Monimuotoisuuden turvaamiseen tähtäävät

luonnonhoitohankkeet (tavoite 400-800 kpl) (mk)

Kohteiden valinnassa käytetään **METSO-valintaperusteita**

METSOssa toteutettu pysyvä suojele (2005–2008)

- yksityisiä suojelualueita 158 kpl (1249 ha)
- maanhankintoja 218 kpl (4486 ha)

Määräaikaiset sopimukset

- vuonna 2008 tehtiin ympäristötukisopimuksia n. 6650 hehtaarin alalle ja vuonna 2009 lokakuun loppuun mennessä n. 5 350 hehtaarille
- Vuoden 2008 loppuun mennessä **luonnonhoitohankkeita** on valmistunut yhteensä 362 kpl ja hankkeita oli käynnissä yhteensä 215 kpl

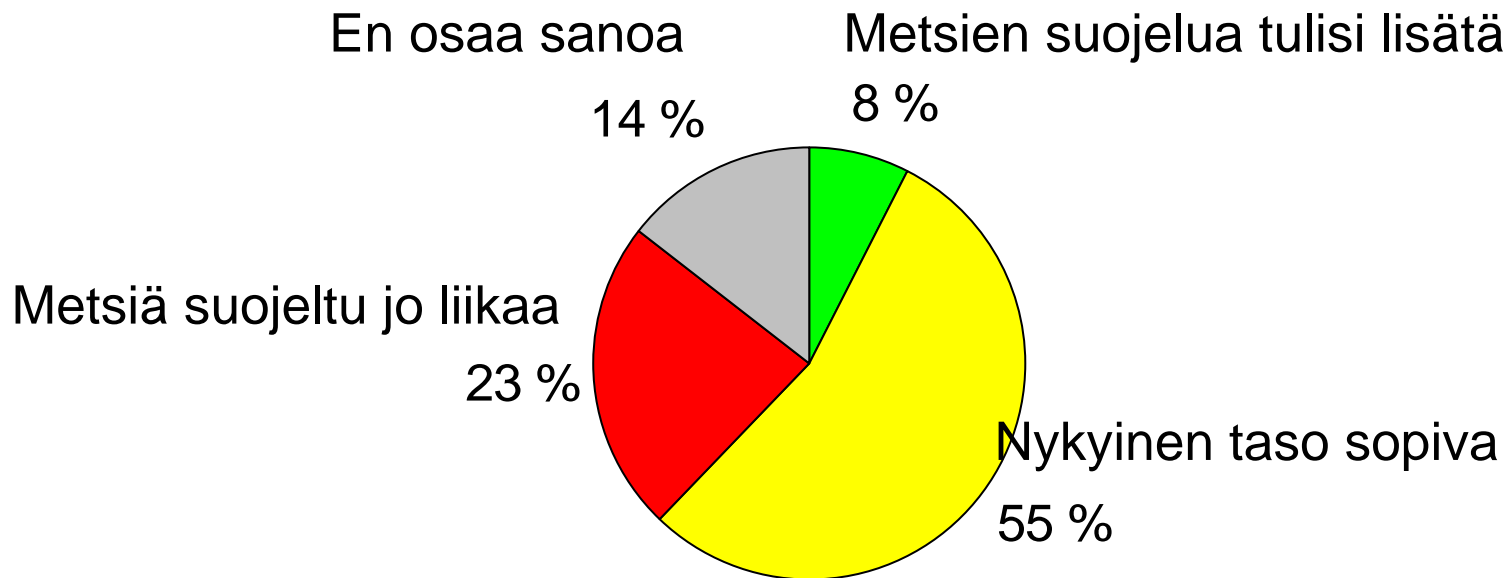
METSO-ohjelman seuranta

Metlassa käynnistetty tutkimushankkeita METSON seurantaan ja arviointia varten

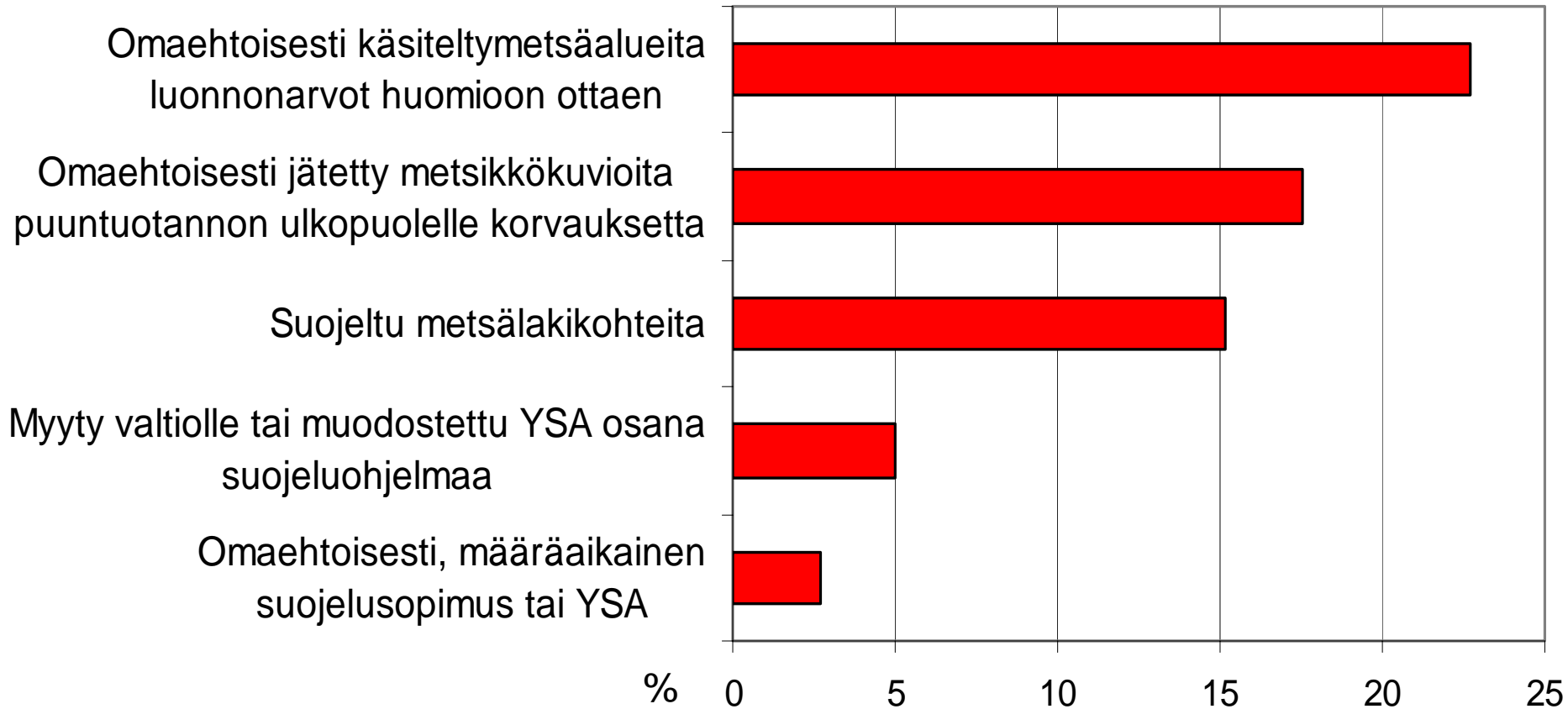
Kyselytutkimuksen tavoitteena selvittää

- Miten metsänomistajat suhtautuvat metsien monimuotoisuuden turvaamiseen nykytilaan
- Miten hyvin METSO tunnetaan
- Mistä METSO-tietoa on saatu ja keneltä tietoa haluttaisiin saada
- Miten METSON keinoihin suhtaudutaan
- Kiinnostaako yhteistoiminta monimuotoisuuden turvaamisessa

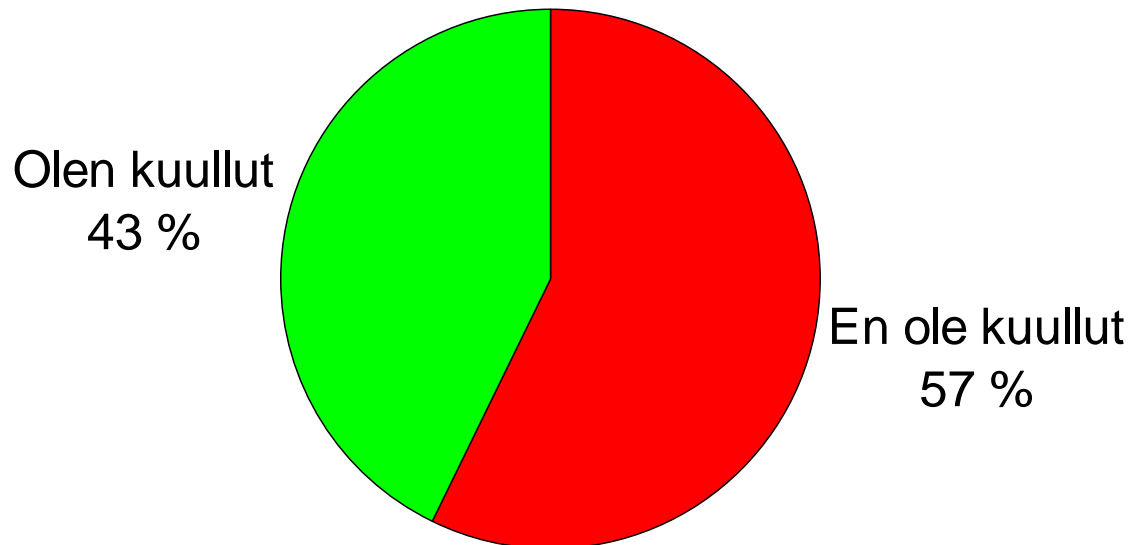
Mitä mieltä olette yksityismetsien monimuotoisuuden turvaamisen tarpeesta?

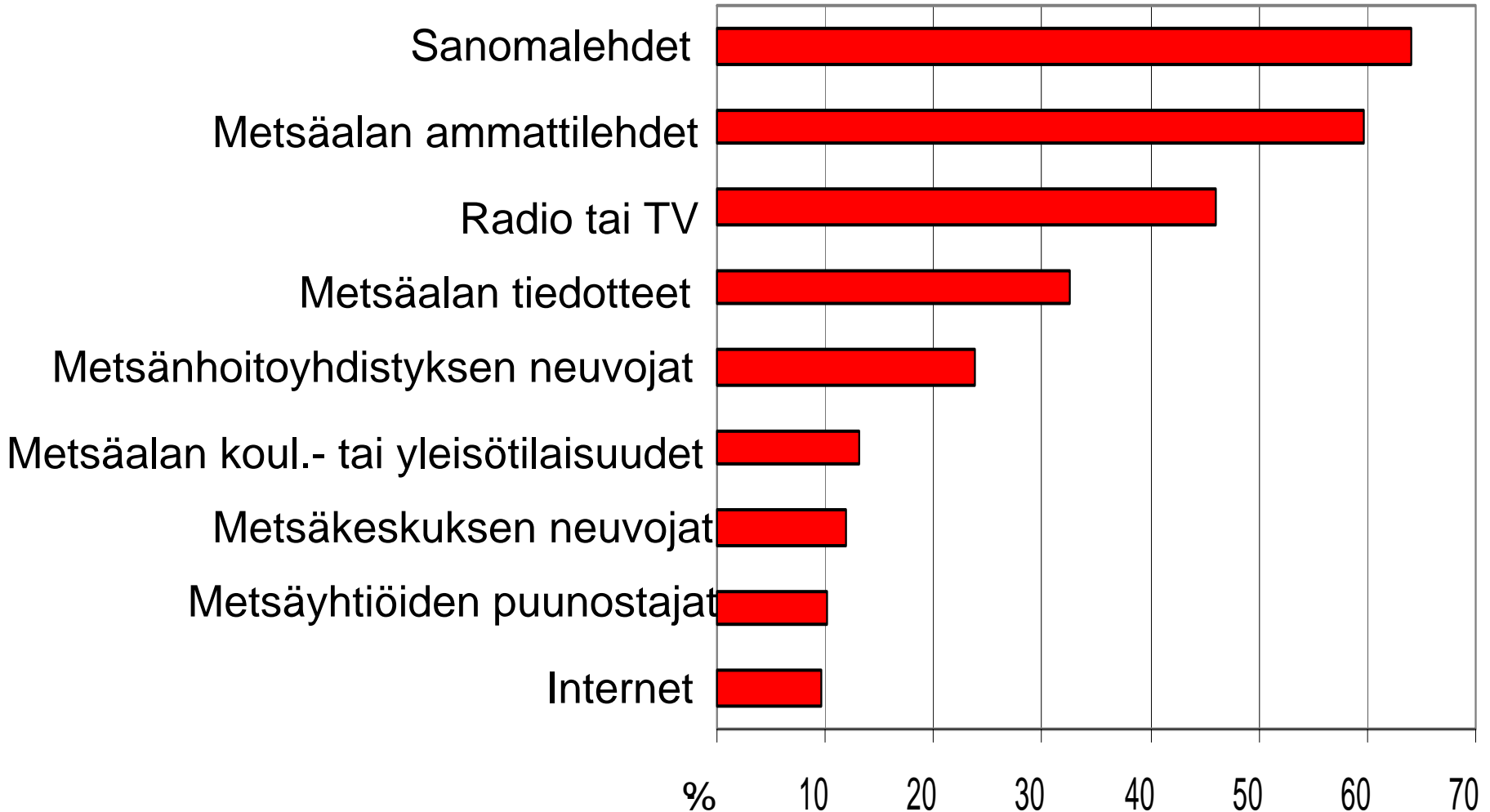
Onko oman tilanne metsistä joitain alueita siirretty talouskäytön ulkopuolelle seuraavin tavoin?

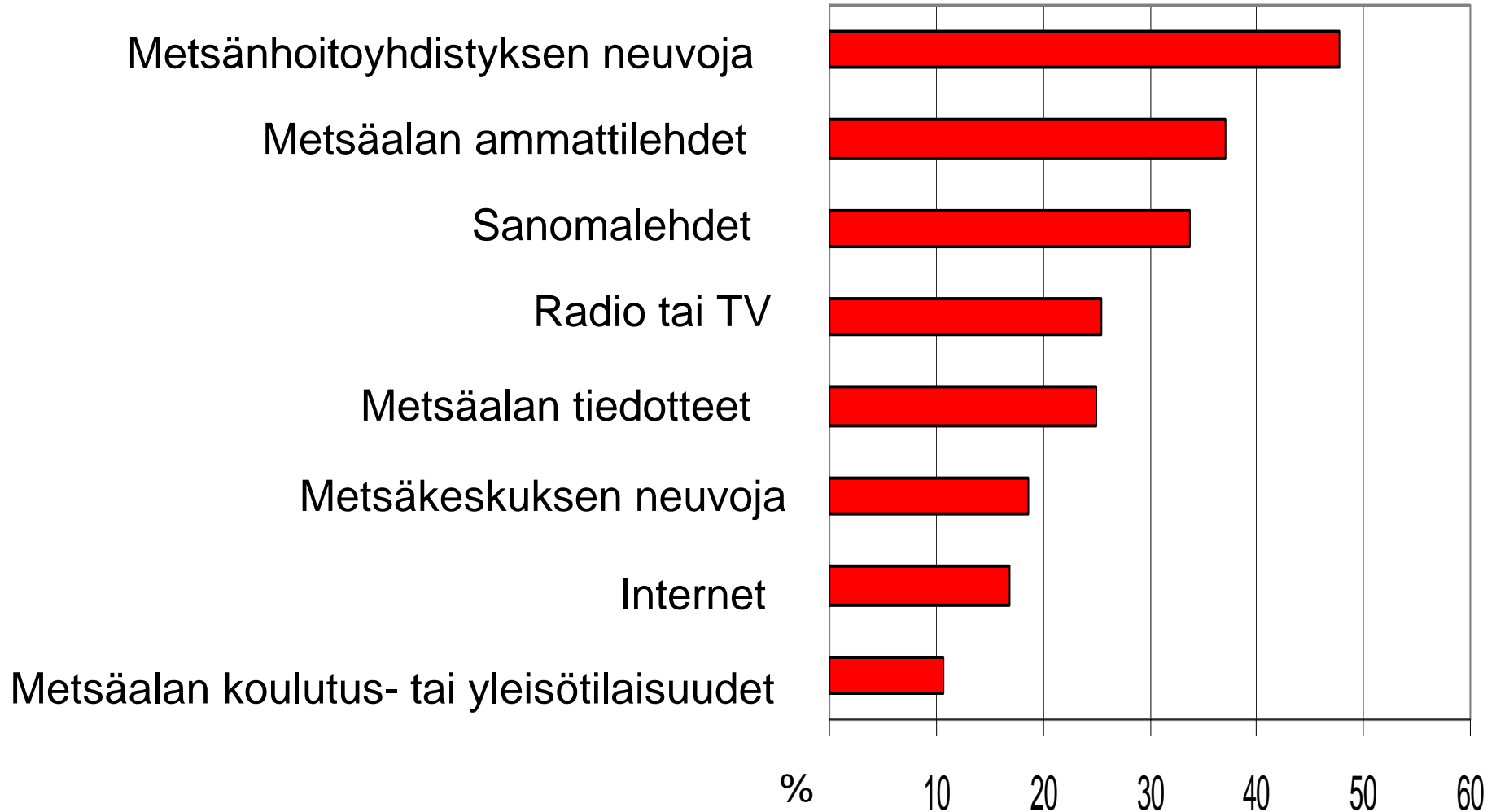
Oletteko aiemmin kuullut Etelä-Suomen metsien monimuotoisuusohjelmasta METSO?

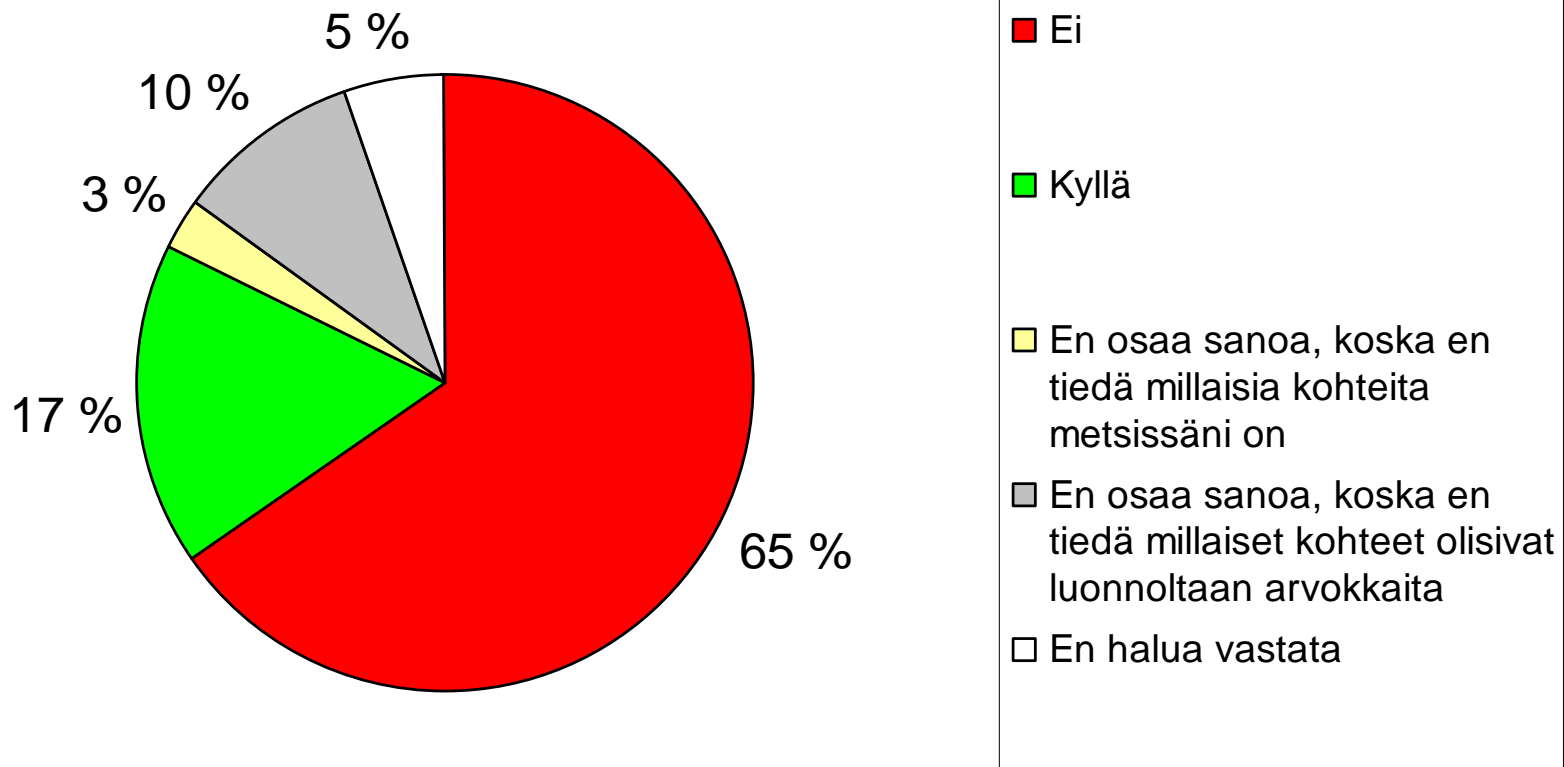
Mistä lähteistä olette saaneet tietoa METSOsta?

Mistä lähteistä haluaisitte saada tietoa METSO:n vapaaehtoisista metsien monimuotoisuuden turvaamiskeinoista?

Onko tilallanne mielestänne erityisiä, monimuotoisuuden kannalta arvokkaita kohteita?

Olisitteko itse omalla tilallanne kiinnostunut vapaaehtoisesta metsien monimuotoisuuden turvaamisesta?

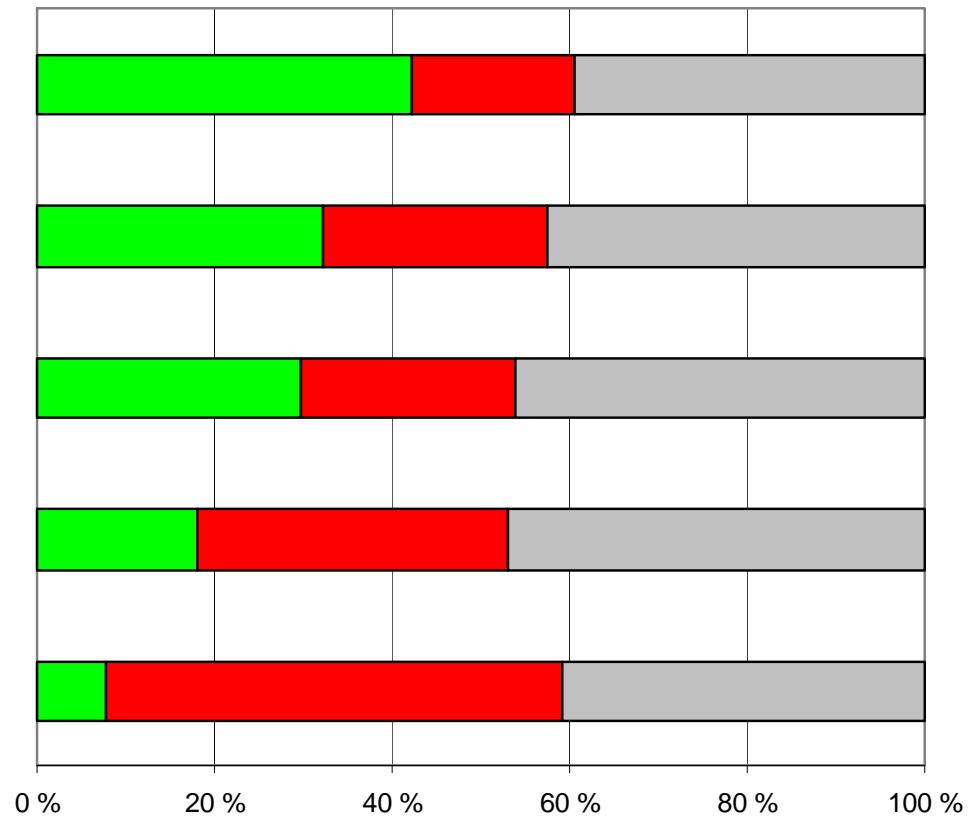
Luonnonhoitohankkeet

Määräaikainen suojeleminen 10–20 vuodeksi, korvaus

Elinymp. säilyttäminen talousmetsien hoidon yhteydessä

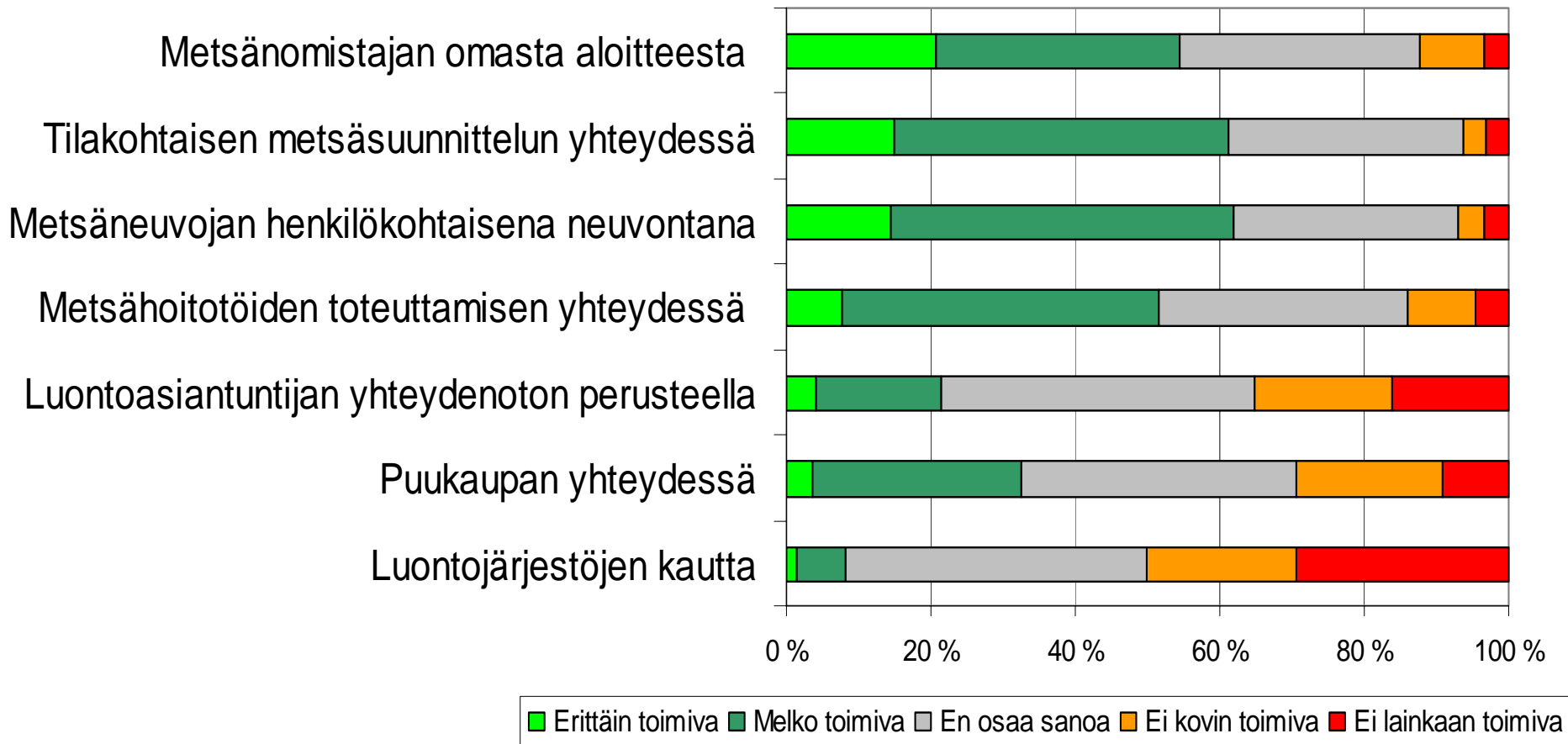
Pysyvä suojeleminen, yksityinen suojelualue

Kohteen pysyvä suojeleminen (maan myynti valtiolle)

■ Kyllä, jos sopiva kohde löytyy ■ En, vaikka sopiva kohde olisi olemassa ■ En osaa sanoa

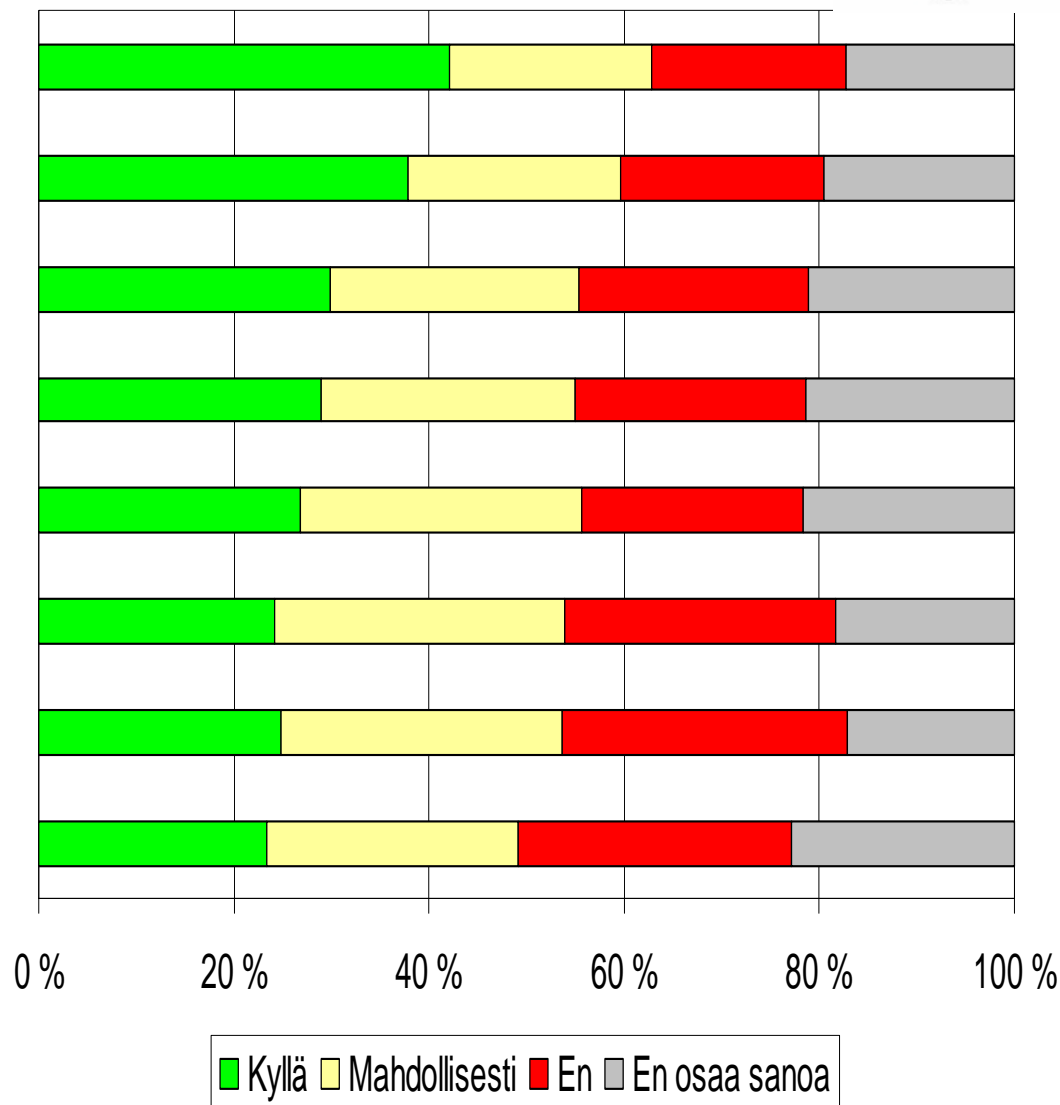
Millä tavalla aloitteen METSO:n vapaaehtoisten monimuotoisuuden turvaamiskeinojen käyttämisestä tulisi mielestänne syntyä?

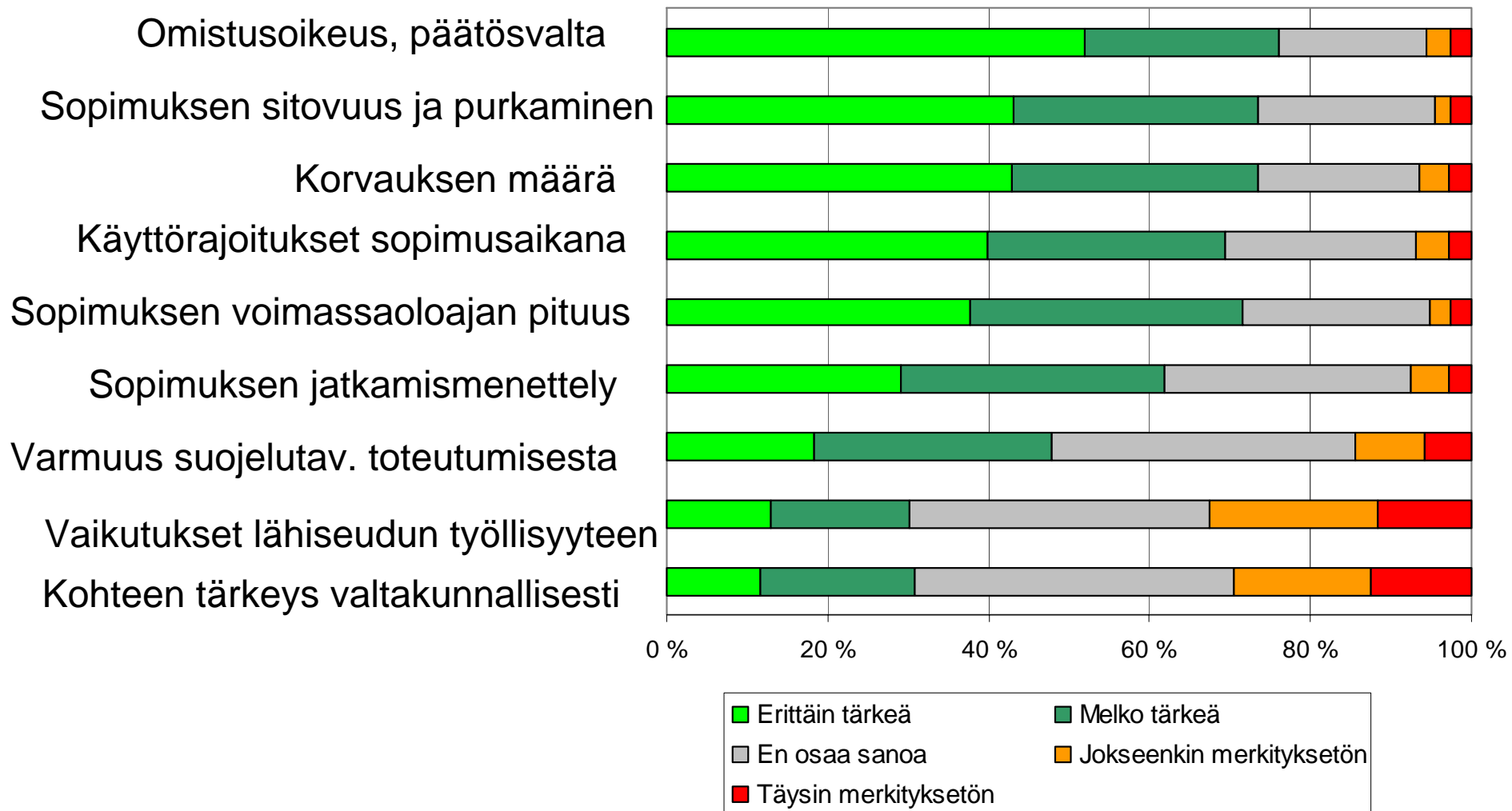
Missä asioissa tarvitsisitte lisää tietoa neuvojlta tai viranomaisilta?

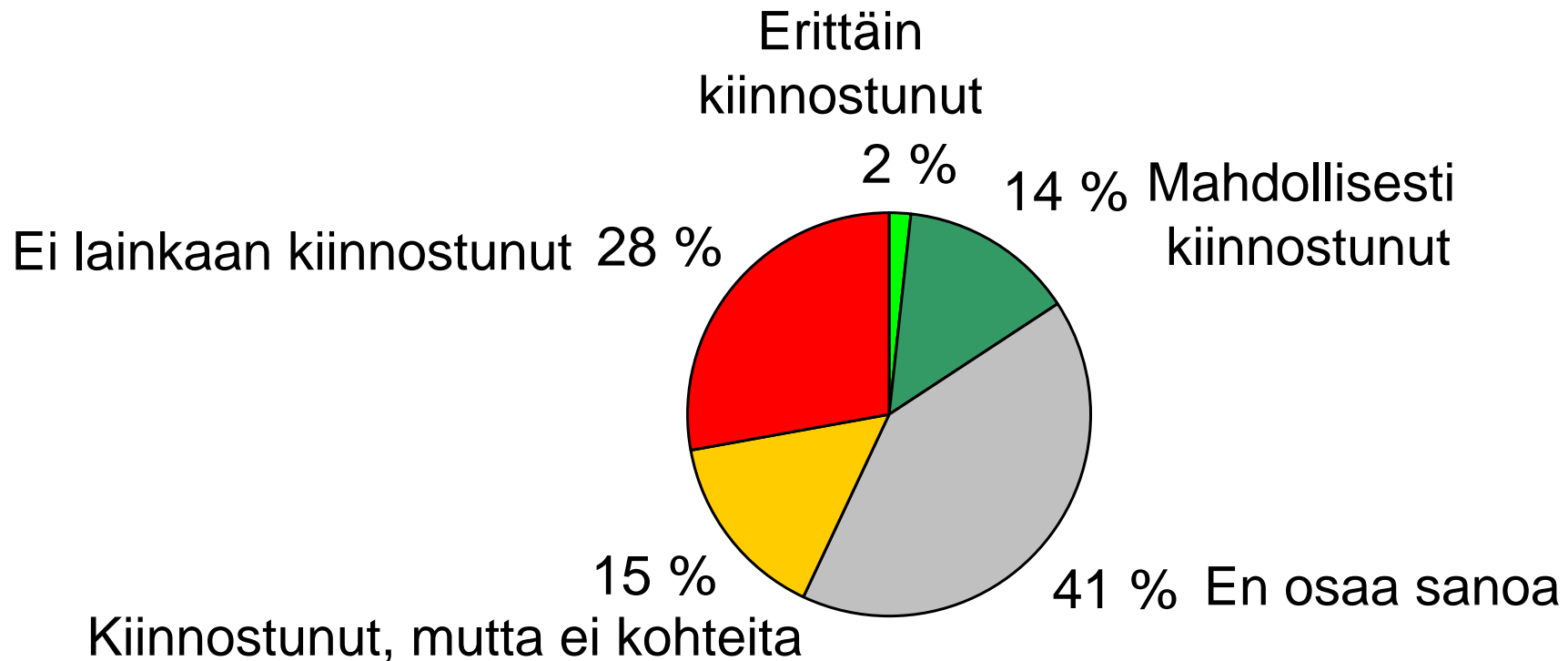
- Korvausperusteet
- Käytön rajoitukset
- Vaikutukset lähimetsien käyttöön
- Suojelun ja puunkasvatuksen edullisuusvertailu
- Suojelukeinojen vertailu ja valinta
- Luontokohteen rajaaminen
- Luontokohteen tunnistaminen
- Ekologiset perustelut suojelulle

Kuinka tärkeitä seuraavat asiat ovat, kun pohditte omaa osallistumistanne METSO:n vapaaehtoiseen monimuotoisuuden turvaamiseen?

Olisitteko kiinnostunut yhteistyöstä muiden lähiseudun metsänomistajien kanssa muodostettaessa laajempia monimuotoisuuden turvaamiseen sopivia alueita?

Johtopäätöksiä

- Vajaa puolet metsänomistajista on kuullut METSO-ohjelmasta
- Lehdet, TV ja radio tärkeimmät METSO- tietokanavat
- Useimmin tietoa toivottiin metsänhoitoyhdistyksen neuvojan kautta
 - tunnettuus jo melko hyvä
 - edistettävä tiedonkulkua erityisesti metsänhoitoyhdistysten kautta

Johtopäätöksiä

- Metsänomistajat pitivät parhaana metsäneuvonnan yhteydessä tai metsänomistajan omasta aloitteesta syntyvää monimuotoisuuden turvaamisaloitetta
- Useimmin metsänomistajat kaipaavat tietoa monimuotoisuuden turvaamisen korvausperusteista, käyttörajoituksista ja vaikutuksesta lähialueiden käyttöön
 - METSO-neuvonta osana muuta metsäneuvontaa
 - riittävä METSO-osaaminen neuvontapuolella tärkeää
 - METSO-valintaperustekoulutusta tehty laajasti 2009

Johtopäätöksiä

- Metsänomistajat pitävät tärkeänä erityisesti kohteen omistusoikeutta ja päätäntävaltaa sekä sopimusehtoja
- Useimmin hyväksyttävänä pidetään luonnonhoitohankkeita sekä määräaikaista suojeluratkaisuja
 - käytössä oltava sekä määräaikaista että pysyviä keinoja, joilla saavutetaan ekologiset tavoitteet ja jotka sopivat metsänomistajalle
 - kiinnostusta on myös pysyviin suojeluratkaisuihin
- Suhteellisen pieni osa metsänomistajista ilmoitti olevansa suoraan kiinnostuneita yhteistoiminnasta monimuotoisuuden turvaamisessa
- Toisaalta vain n. neljäsosa ei ollut lainkaan kiinnostunut
 - ajatus yhteistoiminnasta voi olla vielä vieras
 - METSO-yhteistoimintaverkostot tekevät asiaa tunnetuksi ja kehittävät uusia toimintamalleja

KIITOS!

